

R. L. B. 7. m. N. 70

Kelewis, Karaliaucziuje
kas Utarninką išbūdams,
kaštoj, ant bile tokio Pusto
apsteliotas, su Pustpinis-
geis ant Bertainio Metū
4 Sgr. 9 Pf.

Kelewis

is

Apfaktū Statimai i Ke-
lewi kaštoj po 2 Sgr. už
kožną, smulkeis kaštais
išbrukawotą Gilę. Gro-
matas reik hen atrašyti:
Border = Hoffgarten
N. 5.

Karaliaucziaus Broliams Vietuwininkams Žinės parnešas.

Bro. 57.

Karaliaucziuje, 4. Novemberi

1870.

Dusawimai.

Kaczieng Tustantis pultu po tawo Szaliės ir
dešimtis Tustancziū po tawo Dešinės, tacziau tawęs
ne užgaus. Ir Tiesa tu sawo Akimis regėsi sawo
Dziaugimą, ir išwysi, kaip Diewo=nesibijantiems
užmokama bus. Nėsa Pons Diews yr taw Musiti-
tejimu. Aukščiausiųs yra taw Bilimi. Niekio Pisto
taw ne artišis i tawo Namus. Nėsa jis sawo An-
gėlams prisake apie tawę, kad jie tawę apsaugotu ant
wisū tawo Keliū; idant jie tawę ant Rankū nešiotu
ir tu sawo Roją ne itrenktumbei prie Akmens. Ant
Piutū ir Angiū tu waifšezioši ir miši ant jaunųjų
Piutū ir Smakū. Amen. Pf. 91.

Paryzas.

Per orines Pusles, wofiskay „Luftballon“ wa-
dinamases, Paryziškiai Žmones wisofia Gromatū i
Swieta išlakina, o kadangi šitos Pusles Kartais ir
i Musiškia Rankas ipūl, tay mes iš tū gaunam pa-
tirti, kad tenay Maisto Stoka jau imanytinay didele
pastojusi, ir todėl rokūjama, kad ansai Miestas per
ilgay ne galēsēs laitytis. Badas, tay dibej galingas
Neprietelis, beje dar daug galingesnis už didziausias
Kanules. Juk ir Gendrolius Bazienas su sawo
Waisku bey su wisa Festunga Mets Bado pergaletas
mums galiausių pasidūti turėjo. Rods Paryziškiai
wis dar isfiol tifejos, kad pėrintoj Francuzijoj susirin-
kusieje Waiskai jiems galiausių ant Pagalbōs pareisę
ir jūs nū Prusū Apgulimo išwalnyse. Ale jie arba
nors jū Wyresniejie dabar tikt jau bus tyre, kad
Musiškia Waiskū Dalis, kuriōs Wyriausiųs bairiškasis
Gendrolius von der Tann yra, anūs iš Pietū Szaliės
prisiartinanczius Waiskus felis Kartus, pasfutini Syki
prie Miesto Orleans (istark: Orleang), išmūšusi,
jūs per Loires (istark: Loares) Upę perwariusi ir
šitą minėtąjį Miestą iemusi. Taygi Paryziškiai maty-
dami, kad jie ney ant jokios Pagalbōs ne gali laukti, bene
galiausių Protą priims ir pasidūs. Dgi rasi bene tai ir
Briežastis yra, todėl isfiol Musiškiai Bumbardierawimą
prieš Parызą wis dar ne pradēsę. Juk ir Festunga Mets
yra i mūsų Rankas ipūlusi be jokio Bumbardierawimo.

Tikt Sztrasburki gawo Musiškiai macningay ap-
šaudyt ir aną gražųjį Miestą pusiau sugriauti. Paryzo
Miestas dar daug puikesnis ir šlowingesnis, kuri Musišk-
kiai tiek galima pacziedyti meilytu.

Wisofia Žinia.

— Pirm keliū Dienū mums Žinia parėjo iš Gry-
kijōs apie Žemės Padrebėjimus, kurie tenay nusi-
dawę, o dabar ir iš Italijōs Žinia pareit, kad ir
tenay Žemē atškartūtinay padrebėjusi, rods ne labay
šaudziej, ale tacziau tikt taip, kad Iškada per tai hen ir
ten yra nusidawusi, ir Žmones tenay i Baimę iwaryti esq.

— Apie ytaliskąjį Gendroliu Garibaldi, kursai
Demokratyję ir republikiską Waldzią mylėdamas Fran-
cuzams ant Pagalbōs parēsēs, dabar Niekio ne gaunam
patirti. Tikt tiek žinom, kad jis, i Francuziją parēsēs,
Francuzus pašaukė, idant jie tikt jūmi nusitiktetu; jis
wiernay prie jū stowēsēs, kaip jisai ir Francuzais iš-
sitkis, kad ir jie prie jo wiernay prišilaitysę. D wisur
Miestūse, kur jis perkeliawo Francuzai Žmonēs jam
priešais kryštawo, lyg kaip maži Wafkai, tarši jis
jū tikrasis Işgelbetojis esq. Francuzū burniausiųs
Ministeris arba Walbonas Gambetta padawe Gar-
ibaldiui Waldzią Mobygardziū bey Franktyrierū,
kurie piet-rytinėj Francuzijoj surinko, jeib jisai su šitais
Pulkais podraug su kitu francuziskū Gendroliumi
Kambriel Festungai Mets ant Pagalbōs pareitu.
Ale Garibaldis su Kambrielu tūjau i Nesutikimą
ir Waidą parėjo noredams Wisū Wyriausiųju buti.
Mūsų Gendrolius v. Werder muše su sawo mažu
Pulku Kambrielo Pulkus, prie kuriū rasi bene ir
dar Garibaldzio Pulkū kas rados, atškartodams prie
Spinal, Besoul, Dijon (istark: Dyžong), ale
apie pati Garibaldi Niekio n'iera girdėti. Tam
Tarpe yra Festunga Mets pūlusi, taipo, kad taijei
Garibaldzio Pagalba jau wijay bus pašwelawusi. D
pagal pasfutinę Žinią yra Musiškis Gendrolius Miestą
Dijon (Dyžong) ir iemēs. Bet daug Francuzū gebis ir
ne nor po Garibaldziu stowėdami kowoti.

— Iş Paryzo Miesto yra dabar pasfutiniose
Dienose du Sykiu Işwittimas bandytas; pirmąjį Syki
tai nusidawe ant Wafariū Pusēs, 21 mąjį Otkoberi,

kur Francuzai šale apšancūtojo Kalno Mong-Walē-
je ng iššokdami o podraug ir nū ano apšancūtojo
Kalno ūandingay šaudydami Musiškūs apnišo, ale
felis Stundus trufūs jie wēl atgal ūubintis turėjo.
Sakoma, kad Francuzū Apšēmims czia tas būwēs,
musū Kanules užnegeliūti. Ale jiems toktai wišay ne
pašifefe. Kiek Gifangininkū Musiškūi czia laimeje, n'at-
šimenam. Antras jū Špūlims nufidawe 28 taji Oktoberi
ant Sziaurēs Pufēs prie Miestelio Saint Deny.
Musū Worpustai czion gawo atšitraukt, ale 30 taji
Oktoberi Musiškūi jūs wēl atgal i Miestą iware
jiems 1200 Gifangininkū atimdami.

— Subatoj 29 taji Oktoberi gawo 400 Musiškūi
Zalnierū nū 41 mojo Ragimento ūiczion iš Karaliau-
cziaus ūwieszey ant Karo Wietōs ištraukti.

— Seredoj 9 taji Nowemberi bus per wišą musū
Prusijōs Karalyštę Wolmonai, o aštūnēs Dienas po
to Seredoj 16 taji Nowemberi Diputiertai i musū
Karalyštēs Saimą ūirti. Tanyi, Brošiei, ben ūirkite
išmintingay, ogi aukšciaušyšis Wiešpats mums te
šutenka išmintingū ir Diewo-bijan czū Diputiertū.

— Jau rodos, kad Francuzai ne melawę niekai-
ne gal apšigelbėti. Norint musū Pergalėjimai wišam
Šwietui regimi, tay tacziau Francuzū Ministeriei sawo
žmonēmš wis dar n'atgryta apie didzius Pergalėjimus
pašafoti, kurius jie prieš Musiškūs apturėje. Fran-
cuzus ant Keršto prieš mus ūukurstyti norėdami jie
priegtam yra Apšahmą išleide, buk jie musū Karaliui
ant Padawimo trijų Prowincū prišule, ale tas tūmi
n'ēsas pašajingas, bet noris Francuziją i Plentą iš-
puštyti ir išnaikšti. „Tanyi matykite, jus ūlowingiejie
Francuzai“, taip Ministeris Jyl Faweris toliaus
šako, „kad prie Prusū Karaliaus Jus Malonēs ne
rašite. Todēl pašfelkit wiš iš Wienu kaip wiens
Wyrš sawo Galybėje ir Stiprybėje. Su n'iškalbamu
Dziaugsmu aš Jums apšafau, kad Paryžiskūi žmones
Dien iš Dienōs wis macningesni ir karžygiški paštoj.
Dykumą už Miesto Wolū toliaus ne pašesdami jie iš
tū ant wišū Prusū prieš Reprietelius išwiršta ir jūs
czia bey czia, ir dar kitur išmušę toli nū Miesto
pawatę. Tai musū pirmas Pergalėjims. Dabar
Reprieteliei žino, kaip tai, kad Francuzū ūlowingoji ir
galingoji Giminė apšēmūš budama, sawo Garbę
apginti, prieš sawo Wargintojus pašfel. Dabar wišos
Francuzijōs Prowincos t'išpildo sawo Pareiga, kaip
Paryžiskūi sawgę išpildo. Gywa t'esie Francuzija!
Gywa t'esie Republike!“ Taip aname Apšahyme ūlow
parašyta, o tacziau wišo to, kas czia pašafojama ir
ney žodis n'iera Tiesa. Tokiu Budu Francuzai Me-
lais ūeriami. Rods jie numano, kad tai Melai, ale

jie tolius ūlownus Nusidawimus drufawotus be ūaity-
dami tik džiaugias, ir gērējas wis iš Naujo Liudymą
girdedami, kokia didele, aukšta ir ūlowna Francuzū
Giminē esanti. Tiesōs žodis jiems jau tiesiog prieš
ir wišay ne pašeliamš, lyg kaip tam, kuršai Škilwi
wišay ūšipuštyjēs, ir ūweikiaušyšis Walgis ne pašeliamas.

— Jau buvo pramanyta, buk koks nors Reti-
felis iš Francuzū Pašaloms prieš musū Karaliu
Kulą paleidēs, furi tacziau ne ji, bet Ministeri v. Roon
troppjusi. Rods Diewui dēkun tai ne Tiesa, ale mums
tai ne butu Dywai, kad koks nelemts Bediewis tarp
Francuzū Kartą tai bandytu, nesa juš Francuzū Gei-
tungose tam graži Puczka, o ir ūeip dar gera Uga
pažadēta, kuršai Prusū Karaliui Gywašči išgesyšēs.
Ak atšiminkim wišuczies Maldoje sawo Zemēs Tēwo,
idant Aukšciaušyšis sawo ūaugojanczią Ranką ant jo
wis ištiešta laikytu.

— Apie Pūlimą Festungōs Mets taipo pašako-
jama. Kaip Gendroliaus Bazieno Waškas Festungoje
Mets Maišo jau abelnay prištolti pradėjo, tay pa-
gawo Francuzū Zalnieriei iš ten pas Musiškūs wis
imanytinais Pulkais išbēgti. O Bazienas toktai patir-
dams tai n'ūžgnyne, bet dar weikšias pagērawo mišly-
dams, kad, jū daugiaus išbēgšę, jū menkšias tada reikšent
maititi. Ale kaip ūitokiu Budu francuziškūi Bėgunū
Pulkai wis didešni paštojo, tay Musiškūi jūs ne prieme,
o Bazienas galiaušey n'imanydams ney ką weikti,
turėjo pašūdūti. Iš Pirmo jus prišitule be Festungōs,
tik wienat su sawo Wašku kapitulierūti, ale musū
Waško Wyriaušyšis, Princas Friedrich Karl, toktai
ne prieme, o taip mums galiaušey anš wišas Waškas
podraug su Festunga i Rankas puliti turėjo.

— Pašafojama, kad prie Festungōs Sedan
Wakare Mušini pašilowus Trumpeteriams ant Apelēs
trimitujant kokie trys Szimtai Arklū, kurie Mušyje
sawo Kaitelius buvo prapulbę, dabar paprastu Budu
tušti ir Meko ney wartyti ney waldyti draug su kitais
ant Apelēs atšradę.

Awitas už Dowanas.

Manšpi toliaus atšunte:

8) Brošis Jurgis Pawels iš Bajor-Mitko a) ant
Ewang. Pašunt. 10 Dol. nū wienu Brošio iš Ragainēs
Parapijōs gawēs, o 3 Dol. nū wienuš Našlēs iš Bumbul-
Witēs. — b) o ir 1 Dol. ant Pašalyōs ūronytūi Zal-
nierū; tai iš Wišo 14 Dol.

9) J. iš G. Wjū Parapijōs ūiczion apšilankhdams man
idawe ant ūronytūi 1 Dol.

10) M. W. iš T. ant Pašunt. 1 Dol., ant Epitolēs
15 Sgr., ant ūronytūi Zalnierū 15 Sgr.

11) J. Sz. iš E. ant Pašunt. 10 Sgr., ant musū Epi-
tolēs 10 Sgr. (Dar ne wiškas.)